

Sodišče: Vrhovno sodišče

Oddelek: Civilni oddelek

ECLI: ECLI:SI:VSRS:2019:II.IPS.179.2018

Evidenčna številka: VS00040792

Datum odločbe: 06.06.2019

Opravična številka II.stopnje: VSL Sodba I Cp 1165/2017

Senat: mag. Rudi Štravs (preds.), Ana Božič Penko (poroč.), dr. Mateja Končina Peternel, Tomaž Pavčnik, Jan Zobec

Področje: CIVILNO PROCESNO PRAVO - DRUŽINSKO PRAVO

Institut: skupno premoženje zakoncev - nastanek skupnega premoženja - pogoj

Zveza: ZZZDR člen 12, 12/1, 51, 51/2

Jedro

Prva predpostavka, ki mora biti izpolnjena, da bi sporne nepremičnine spadale v skupno premoženje pravnih strank, je, da sta jih pridobili z delom. Druga predpostavka je, da so bile pridobljene med trajanjem zakonske zveze ali pravno priznane zunajzakonske skupnosti. Obe predpostavki morata biti podani hkrati.

Izrek

I. Revizija se zavrne.

II. Tožeča stranka je dolžna v 15 dneh toženi stranki povrniti 1.004,40 EUR stroškov revizijskega postopka.

Obrazložitev

1. Pravdni stranki sta razvezana zakonca. Zakonsko zvezo sta sklenila leta 1976, razvezala pa sta se leta 1981.

2. Tožnica je v tožbi trdila, da sta s tožencem po razvezi zakonske zveze živela v zunajzakonski zvezi do njene odselitve iz skupnega stanovanja v A. v letu 1995 in da sta med trajanjem zakonske in zunajzakonske skupnosti pridobila v last več nepremičnin. Zahtevala je, naj sodišče ugotovi, da te spadajo v njuno skupno premoženje in da sta deleža obeh na njih enaka in naj toženca, ki jih je prodal, zaveže, da ji mora plačati polovico njihove vrednosti, to je 41.822 EUR.

3. Sodišče prve stopnje je tožnične zahtevke zavrnilo. Ugotovilo je, da je bila nepremičnina v D. kupljena pred razvezo, vendar sta jo kot darilo oziroma dedni odpravek tožencu kupila starša, prav tako tudi stanovanje v A. ter nepremičnini v B. in C., ki so bili kupljeni po razvezi. Po njegovi presoji po razvezi zakonske zveze med pravnima strankama ni obstajala pravno priznana zunajzakonska skupnost.

4. Pritožbeno sodišče je tožnično pritožbo zavrnilo in sodbo sodišča prve stopnje potrdilo.

5. Sodbo sodišča druge stopnje tožnica izpodbija z revizijo iz »vseh revizijskih razlogov.« Vrhovnemu sodišču predlaga, naj »sodbo pritožbenega sodišča v povezavi s sodbo prvostopenjskega sodišča razveljavi in vrne pritožbenemu ali prvostopenjskemu sodišču v ponovno odločanje in razsojo.« Obširno graja zaključek, da zunajzakonske skupnosti po razvezi ni bilo in poudarja okoliščine, ki naj bi kazale na nasprotno. Nasprotuje tudi presoji, da so (bile) sporne nepremičnine toženčevo posebno premoženje. Zaključek, da je bilo dano le tožencu, je protispisen. Glede stanovanja je toženčeva mati izpovedala, da je vplivala na toženca na način, da je tožnici dovolil v njem; to lahko pomeni le, da sta toženčeva starša stanovanje, če sta že morda pomagala pri nakupu (sama poudarja svoj prispevek v denarju, ki so ji ga omogočili dobri in redni dohodki, in skrbi za sina in gospodinjstvo), štela za skupno premoženje. Za vikend D. je toženčeva mati izpovedala, da je bil namenjen sinu pravnih strank E. E., če bi družina ostala skupaj, torej je očitno, da je bil namenjen celi družini in ni bil darilo le tožencu in tudi ni bil dan tožencu kot dedni odpravek. Glede nepremičnin v C. je toženčev oče F. F. izpovedal, da so bile kupljene zaradi G. G. (t.j. tožnice), da je ona opazila oglas in z njim seznanila toženca ter ga nagovarjala k nakupu. Šlo je za skupno odločitev v času trajanja zunajzakonske skupnosti, saj v primeru, da te ne bi bilo, tožnica ne bi imela vpliva na toženca.

6. Toženec je na revizijo odgovoril. Vrhovnemu sodišču je predlagal, naj jo zavrne.

7. Zakon o zakonski zvezi in družinskih razmerjih (v nadaljevanju ZZZDR) v drugem odstavku 51. člena določa, da je skupno tisto premoženje zakoncev, ki ga ta ustvarita z delom med trajanjem zakonske zveze. V prvem odstavku 12. člena pa določa, da ima dalj časa trajajoča življenjska skupnost moškega in ženske, ki nista sklenila zakonske zveze, zanju enake pravne posledice po tem zakonu, kot če bi sklenila zakonsko zvezo, če ni bilo razlogov, zaradi katerih bi bila zakonska zveza med njima neveljavna; na drugih področjih pa ima taka skupnost pravne posledice, če zakon tako določa.

8. Prva predpostavka, ki mora biti izpolnjena, da bi sporne nepremičnine spadale v skupno premoženje pravnih strank, je, da sta jih pridobili z delom. Druga predpostavka je, da so bile pridobljene med trajanjem zakonske zveze ali pravno priznane zunajzakonske skupnosti. Obe predpostavki morata biti podani hkrati.

9. V obravnavanem primeru je sodišče prve stopnje ugotovilo (in Vrhovno sodišče je na njegove ugotovitve, ki so prestale pritožbeni preizkus, po določbi tretjega odstavka 370. člena Zakona o pravnem postopku, v nadaljevanju ZPP, vezano), da sta vse sporne nepremičnine kupila za toženca in plačala kupnino njegova starša; na ta način je bil dedno odpravljen po nji v razmerju do svojega brata. Ne drži tožničin očitek, da je ta zaključek protispisen: argumenti, s katerimi ga utemeljuje (in so v bistvenem povzeti v 5. točki obrazložitve), so po svoji vsebini zgolj (na revizijski stopnji nedovoljeno) izpodbijanje dejanskih ugotovitev, na katerih temelji izpodbijana sodba.

10. Ker je tako, je nepomembno, ali je med bivšima zakoncema po razvezi zakonske zveze obstajala pravno priznana zunajzakonska skupnost ali ne. Zato Vrhovnemu sodišču ni treba preizkušati z obširnimi revizijskimi trditvami grajane presoje obeh nižjih sodišč, da take skupnosti ni bilo.

11. V revizijskem postopku je bil uspešen toženec. Zato mu je tožnica dolžna povrniti stroške, ki jih je utrpel v zvezi z vložitvijo odgovora na njeno revizijo (prvi odstavek 165. člena v zvezi s prvim odstavkom 154. člena ZPP). Skladno z Odvetniško tarifo ti znašajo 1350 točk za zastopanje pri sestavi odgovora, povečano za 2% iz naslova materialnih stroškov in 22% iz naslova davka na dodano vrednost oziroma skupno 1.004, 40 EUR.

Datum zadnje spremembe: 28.12.2020